

Audiència. La resurrecció de Crist en la teologia de sant Pau

El passat dimecres 5 de novembre, Benet XVI va parlar a l'audiència general sobre la resurrecció de Crist en la teologia de sant Pau on descobrim que la teologia de la creu no és una teoria: és la realitat de la vida cristiana.

21/11/2008

Estimats germans i germanes,

"Si el Crist no hagués ressuscitat, la nostra predicació seria sense objecte, (...) seria en va la vostra fe: encara estaríeu en els vostres pecats." (1 Co 15, 14.17). Amb aquestes fortes paraules de la primera carta als Corintis, sant Pau dóna a entendre la importància decisiva que atribueix a la resurrecció de Jesús, perquè en aquest esdeveniment està la solució del problema plantejat pel drama de la creu. Per si sola la creu no podria explicar la fe cristiana; més encara, seria una tragèdia, senyal de l'absurditat de l'ésser. El misteri pasqual consisteix en el fet que aquest Crucificat "ressuscità el tercer dia segons les Escriptures " (1 Co 15, 4); així ho testifica la tradició protocristiana. Aquí hi trobem la clau de la cristologia paulina: tota gira al voltant d'aquest centre gravitacional. Tot l'ensenyament de l'apòstol sant Pau parteix del misteri d'Aquell que el Pare va ressuscitar de la mort i arriba sempre a Ell. La

resurrecció és una dada fonamental, gairebé un axioma previ (cf. 1 Co 15, 12), basant-se en què sant Pau pot formular el seu anunci (kerigma) sintètic: Aquell que va ser crucificat i que així va manifestar l'immens amor de Déu per l'home, va ressuscitar i és viu enmig de nosaltres.

És important notar el vincle entre l'anunci de la resurrecció, tal com sant Pau el formula, i el que es realitzava en les primeres comunitats cristianes prepaulines. Aquí es pot veure realment la importància de la tradició que precedeix a l'Apòstol i que ell, amb gran respecte i atenció, vol lliurar al seu torn. El text sobre la resurrecció, que es troba en el capítol 15, versicles 1-11, de la primera carta als Corintis, posa de relleu el nexa entre "rebre" i "transmetre". Sant Pau atribueix molta importància a la formulació literal de la tradició; al

terme del passatge que estem examinant subratlla: "Doncs, tant si sóc jo, com si són ells, és així que prediquem" (1Co 15, 11), posant així de manifest la unitat del kerigma, de l'anunci per a tots els creients i per a tots els que anunciaran la resurrecció de Crist.

La tradició a la qual s'uneix és la font on s'ha d'acudir. L'originalitat de la seva cristologia no va mai en detriment de la fidelitat a la tradició. El kerigma dels Apòstols presideix sempre la reelaboració personal de sant Pau; cadascuna de les seves argumentacions parteix de la tradició comuna, en la qual s'expressa la fe compartida per totes les Esglésies, que són una única Església. Així sant Pau ofereix un model per a tots els temps sobre com fer teologia i com predicar. El teòleg, el predicador, no crea visions noves del món i de la vida, sinó que està al servei de la veritat transmesa, al

servei del fet real de Crist, de la creu, de la Resurrecció. El seu deure és ajudar-nos a comprendre avui, després de les antigues paraules, la realitat del "Déu amb nosaltres"; per tant, la realitat de la vida vertadera.

Aquí convé precisar: sant Pau, en anunciar la Resurrecció, no es preocupa de presentar una exposició doctrinal orgànica —no vol escriure una mena de manual de teologia—, sinó que afronta la qüestió responent a dubtes i preguntes concretes que li feien els fidels. Així doncs, era un discurs ocasional, però ple de fe i de teologia viscuda. En ell es troba una concentració de l'essencial: hem estat "justificats", és a dir, hem estat salvats pel Crist mort i ressuscitat per nosaltres. Emergeix sobretot el fet de la Resurrecció, sense el qual la vida cristiana seria senzillament absurda. En aquell matí de Pasqua va succeir quelcom extraordinari, quelcom nou i, al mateix temps quelcom molt

concret, marcat per senyals molt precises, registrades per testimonis nombrosos.

Per a sant Pau, com per a la resta d'autors del Nou Testament, la Resurrecció està unida al testimoni de qui va tenir una experiència directa del Ressuscitat. Es tracta de veure i de percebre, no sols amb els ulls o amb els sentits, sinó també amb una llum interior que impulsa a reconèixer allò que els sentits externs testifiquen com dada objectiva. Per això, sant Pau, com els quatre Evangelis, atorga una importància fonamental al tema de les aparicions, que són condició fonamental per a la fe en el Ressuscitat que va deixar la tomba buida. Aquests dos fets són importants: la tomba està buida i Jesús es va aparèixer realment.

Així es constitueix la cadena de la tradició que, a través del testimoni

dels Apòstols i dels primers deixebles, arribarà a les generacions successives, fins a nosaltres. La primera conseqüència, o la primera manera d'expressar aquest testimoni, és predicar la resurrecció de Crist com a síntesi de l'anunci evangèlic i com a punt culminant d'un itinerari salvífic. Tot això sant Pau ho fa diverses vegades: es poden consultar les cartes i els Fets dels Apòstols, on es veu sempre que per a ell el punt essencial és esdevenir testimoni de la Resurrecció. Cito només un text: sant Pau, arrestat a Jerusalem, està davant el Sanedrí com a acusat. En aquesta circumstància, en la que està en joc la seva mort o la seva vida, indica quin és el sentit i el contingut de tota la seva predicació: "és per raó de l'esperança en la resurrecció dels morts que em judiquen" (Ac. 23, 6). Aquesta mateixa tornada ho repeteix sant Pau contínuament en les seves cartes (cf. 1 Ts 1, 9 s; 4, 13-18; 5, 10),

en les que apel·la a la seva experiència personal, a la seva trobada personal amb Crist ressuscitat (cf. Ga 1, 15-16; 1 Co 9, 1).

Però podem preguntar-nos: Quin és, per a sant Pau, el sentit profund de l'esdeveniment de la resurrecció de Jesús? Què ens diu a nosaltres a dos mil anys de distància? L'afirmació "Crist ha ressuscitat" és actual també per a nosaltres? Per què la Resurrecció és una qüestió tan determinant per a ell i per a nosaltres avui? Sant Pau dóna solemnement resposta a aquesta pregunta al principi de la carta als Romans, on comença referint-se a l'«Evangeli de Déu (...) sobre el seu Fill (nascut del llinatge de David segons la carn, constituït Fill de Déu en poder, segons l'esperit de santedat, des de la seva resurrecció d'entre els morts)» (Rm 1, 1.3-4).

Sant Pau sap bé, i ho diu moltes vegades, que Jesús era Fill de Déu sempre, des del moment de la seva encarnació. La novetat de la Resurrecció consisteix en el fet que Jesús, elevat des de la humilitat de la seva existència terrenal, ha estat constituït Fill de Déu "en poder". El Jesús humiliat fins a la mort en creu pot dir ara als Onze: "M'ha estat donat tot poder al cel i a la terra" (Mt 28, 18). S'ha realitzat el que diu el Salm 2, versicle 8: "Demana-m'ho, i et donaré els pobles per herència, posseiràs el món d'un cap a l'altre". Per això, amb la Resurrecció comença l'anunci de l'Evangelí de Crist a tots els pobles, comença el regne de Crist, aquest nou regne que no coneix un altre poder que el de la veritat i de l'amor.

Per tant, la Resurrecció revela definitivament quina és la identitat autèntica i l'alçada extraordinària del Crucificat. Una dignitat

incomparable i altíssima: Jesús és Déu. Per a sant Pau la identitat secreta de Jesús, més que en l'encarnació, es revela en el misteri de la Resurrecció. Mentre el títol de Crist, és a dir, "Messies", "Ungit", en sant Pau tendeix a convertir-se en el nom propi de Jesús, i el de Senyor especifica la seva relació personal amb els creients, ara el títol de Fill de Déu il·lustra la relació íntima de Jesús amb Déu, una relació que es revela plenament en l'esdeveniment pasqual. Així doncs, es pot dir que Jesús va ressuscitar per ésser el Senyor dels vius i dels morts (cf. Rm 14, 9; 2 Co 5, 15) o, amb altres paraules, el nostre Salvador (cf. Rm 4, 25).

Tot això té importants conseqüències per a la nostra vida de fe: estem cridats a participar fins al fons del nostre ésser en tot l'esdeveniment de la mort i resurrecció de Crist. Diu l'Apòstol: hem "mort amb Crist" i

creiem que "viurem també amb ell, sabent que el Crist ressuscitat d'entre els morts ja no mor més; la mort ja no té domini damunt seu" (Rm 6, 8-9). Això es tradueix en la pràctica compartint els patiments de Crist, com a preludi a la configuració plena amb Ell mitjançant la resurrecció, a la qual mirem amb esperança. És el que li va succeir també a sant Pau, l'experiència personal que està descrita en les cartes amb tons tan urgents com a realistes: "conèixer-lo a ell, i també el poder de la seva resurrecció, amb la participació en els seus sofriments, tot configurant-me a la seva mort, per si puc arribar a la resurrecció d'entre els morts" (Fl 3, 10-11; cf. 2 Tm 2, 8-12).

La teologia de la creu no és una teoria: és la realitat de la vida cristiana. Viure en la fe en Jesucrist, viure la veritat i l'amor implica renúncies tots els dies, implica patiments. El cristianisme no és el

camí de la comoditat; més aviat, és una escalada exigent, però il·luminada per la llum de Crist i per la gran esperança que neix d'Ell. Sant Agustí diu: als cristians no se'ls estalvia el patiment; al contrari, els hi toca una mica més, perquè viure la fe expressa el valor d'afrontar la vida i la història més en profunditat. Amb tot, només així, experimentant el patiment, coneixem la vida en la seva profunditat, en la seva bellesa, en la gran esperança suscitada per Crist crucificat i ressuscitat. El creient es troba situat entre dos pols: d'una banda, la Resurrecció, que d'alguna manera està ja present i operant en nosaltres (cf. Col 3, 1-4; Ef. 2, 6); d'una altra, la urgència d'inserir-se en el procés que condueix tothom i tot a la plenitud, descrita en la carta als Romans amb una imatge audaç: com tota la creació gemega i pateix gairebé dolors del part, així també nosaltres gemeguem en espera de la

redempció del nostre cos, de la nostra redempció i resurrecció (cf. Rm 8, 18-23).

En síntesi, podem dir amb sant Pau que el creient veritable obté la salvació professant amb la seva boca que Jesús és el Senyor, i creient amb el cor que Déu el va ressuscitar d'entre els morts (cf. Rm 10, 9). És important, davant tot, el cor que creu en Crist i que per la fe "toca" el Ressuscitat; però no n'hi ha prou amb portar en el cor la fe; cal confessar-la i testimoniar-la amb la boca, amb la nostra vida, fent així present la veritat de la creu i de la resurrecció en la nostra història.

D'aquesta manera el cristià s'insereix en el procés gràcies al qual el primer Adam, terrenal i subjecte a la corrupció i a la mort, es va transformant en l'últim Adam, celestial i incorruptible (cf. 1 Co 15, 20-22.42-49). Aquest procés es va

iniciar amb la resurrecció de Crist,
en què, per tant, es funda l'esperança
que també nosaltres podrem entrar
un dia amb Crist en la nostra pàtria
vertadera que està al cel. Sostinguts
per aquesta esperança prosseguim
amb valor i amb alegria.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/audiencia-la-
resurreccio-de-crist-en-la-teologia-de-
sant-pau/](https://dev.opusdei.org/ca/article/audiencia-la-resurreccio-de-crist-en-la-teologia-de-sant-pau/) (16/08/2025)